

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ના રોજ આરક્ષિત: ૧૫/૦૭/૨૦૨૫

ના રોજ પ્રસિધ્ધ: ૦૫/૦૮/૨૦૨૫

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ સમક્ષ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૯૦૧૫ ઓફ ૨૦૧૩

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૩૩૮૨ ઓફ ૨૦૧૩

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૯૧૪૯ ઓફ ૨૦૧૩

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૯૩૭૯ ઓફ ૨૦૧૩

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૧૧૬૨૪ ઓફ ૨૦૧૫

મંજૂરી અને સહિ માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંદીપ એન. ભટ્ટ

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર?	હા.	હા.
	હા.	

એમ. એલ. પટેલ અને અન્યો.

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્યો

ઉપસ્થિતિ:

કાયદાકીય ઉચ્ચ અધિકારીઓ/પ્રતિનિધિઓ દ્વારા નક્કી કરાયેલ ચાલી

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે

શ્રી વૈભવ એ વ્યાસ અને શ્રી મૌલિક નાણાવટીએ અરજદાર (ઓ) નં.

૧.૧

સુશ્રી સુરભી ભાટી, પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે એજુપી

ડી. એસ. દ્વારા આપવામાં આવેલ નિયમ પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧,૨,૩,૪,૫ માટે

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંદીપ એન. ભટ્ટ

સામાન્ય સીએવી ચુકાદો

૧. આ અરજીઓમાં હકીકતો અને કાયદાના સામાન્ય પ્રશ્નો સામેલ હોવાથી, પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોની સંમતિ સાથે, આ તમામ અરજીઓનો નિકાલ આ સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા કરવામાં આવે છે.

૨. સગવડતા માટે, સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૮૦૧૫ ઓફ ૨૦૧૩ ની હકીકતો વર્ણવવામાં આવી છે.

૩. આ અરજીઓમાં એવી વિનંતી કરવામાં આવી છે કે ૧૮.૫.૨૦૧૩ તારીખનો વિવાદિત આદેશ, જેમાં અગાઉના આદેશને રદ કરીને અરજદારને પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ સ્કેલ રૂ. ૪,૫૦૦-૭,૦૦૦ આપવામાં આવે છે, જેમાં રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ નું પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ ૩.૭.૧૯૯૬ થી અરજદારને આપવામાં આવ્યું હતું અને તે પણ જે રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ નું બીજું ઉચ્ચતર

પગાર ધોરણ રૂ. ૬૫૦૦-૧૦૫૦૦ ના બીજા ઉચ્ચતર પગાર ધોરણના સ્થાને અરજદારને આપવામાં આવે છે અને પ્રતિવાદી અધિકારીઓને રૂ. ૬૫૦૦-૧૦૫૦૦ નું બીજું ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ અરજદારને રૂ. ૬૫૦૦-૧૦૫૦૦ થી તારીખ ૩.૭.૨૦૧૧ની અસરથી તમામ પરિણામી લાભો સાથે અમલમાં મૂકવાનો નિર્દેશ આપે છે.

૩.૧ નોટિસ જારી કરતી વખતે, વિવાદિત આદેશના અમલીકરણ પર રોક લગાવતા વચગાળાની રાહત આપવામાં આવી હતી, જે સમયાંતરે લંબાવવામાં આવે છે અને આજ સુધી અમલમાં છે.

૪. આ અરજીઓ દાખલ કરવા તરફ દોરી જતી હકીકતો એવી છે કે અરજદાર ૧૧.૭.૧૯૮૦ પર સહાયક પ્રશિક્ષક તરીકે પ્રતિવાદી અધિકારીઓની સેવાઓમાં જોડાયો હતો અને યોગ્ય સમયે ૩.૭.૧૯૮૭ પર પ્રશિક્ષકના પદ પર બઢતી આપવામાં આવી હતી; કે પમા પગાર પંચના અમલીકરણ પહેલાં અને ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (પગારમાં સુધારો) નિયમો, ૧૯૯૮, (ટૂંકા ગાળા માટે ૧૯૯૮ના નિયમો) ના અમલમાં આવતા પ્રતિવાદી નં.૩ સહાયક પ્રશિક્ષક (પગાર ધોરણ રૂ. ૧૨૦૦-૨૦૪૦), પ્રશિક્ષક (પગાર ધોરણ રૂ. ૧૩૫૦-૨૨૦૦), રેક્ટર કમ સુપ્રિટેન્ડેન્ટ (પગાર ધોરણ રૂ. ૧૪૦૦-૨૩૦૦) અને ટેકનિકલ સહાયક (પગાર ધોરણ રૂ. ૧૬૪૦-૨૯૦૦); ત્યારબાદ ૧૯૯૮ના

નિયમો ૧.૧.૧૯૯૬ થી પાછલી અસર સાથે લાગુ કરવામાં આવ્યા અને ઉપર ઉલ્લેખિત પ્રશિક્ષક અને રેક્ટર કમ સુપ્રિટેન્ડેન્ટ જેવી જગ્યાઓને સુધારીને રૂ. ૪૫૦૦-૭૦૦૦ ના સમાન પગાર ધોરણમાં ભેળવી દેવામાં આવી હતી અને ટેકનિકલ સહાયકના આગામી ઉચ્ચ પદના પગાર ધોરણને સુધારીને રૂ. ૫૫૦૦-૮૦૦૦ કરવામાં આવ્યું હતું; નવા નિયમો અનુસાર જગ્યાઓ સહાયક પ્રશિક્ષક (૪૦૦૦-૬૦૦૦), રેક્ટર કમ સુપ્રિટેન્ડેન્ટ (૪૫૦૦-૭૦૦૦), ટેકનિકલ સહાયક (૫૫૦૦-૮૦૦૦) ની રચના કરવામાં આવી હતી. રેક્ટર કમ સુપ્રિટેન્ડેન્ટના પદ પર કામ કરતી વ્યક્તિ ૮ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કર્યા પછી ટેકનિકલ આસિસ્ટન્ટ એટલે કે રૂ. ૫૫૦૦-૮૦૦૦ ના પદના આગામી ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ માટે હકદાર રહેશે.

૪.૧ એવું કહેવામાં આવે છે કે અરજદારને ૧૬.૬.૧૯૯૭ ના આદેશ દ્વારા રૂ. ૧૩૫૦-૨૨૦૦ ના પગાર ધોરણ સામે રૂ. ૧૪૦૦-૨૩૦૦ (સુધારેલ રૂ. ૪૫૦૦-૭૦૦૦) નું પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ આપવામાં આવ્યું હતું, ત્યારબાદ અરજદારને ૨૧.૨.૧૯૯૮ ના આદેશ દ્વારા શેડ્યૂલ મુજબ રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ (પૂર્વ-સુધારેલ રૂ. ૧૬૪૦-૨૮૦૦) નું પ્રથમ ઉચ્ચ ગ્રેડ પગાર ધોરણ આપવામાં આવ્યું હતું, ત્યારબાદ, ઉપરોક્ત આદેશને ૨૭.૧૧.૨૦૦૦ ના આદેશ દ્વારા રદ કરવામાં આવ્યો હતો. અરજદારને સમજાવવામાં આવ્યું હતું કે નવી વ્યવસ્થાને રાજ્ય સરકાર દ્વારા મંજૂરી

આપવામાં આવી નથી, તેથી સરકાર દ્વારા નવી વ્યવસ્થાને મંજૂરી આપવામાં આવે તે પછી જ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ આપી શકાય છે; નવી વ્યવસ્થાને સરકાર દ્વારા ૧.૧.૧૯૯૬ ના સરકારી ઠરાવ તારીખ ૩.૧૦.૨૦૦૯ થી અસર સાથે મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

૪.૨ ઉપરોક્ત ઠરાવને અનુસરીને અરજદારે ૨૯.૧૦.૨૦૦૯ પર પ્રતિવાદી સત્તામંડળને વિનંતી કરી હતી કે અરજદારને તેના હકની તારીખથી રૂ. ૫૫૦૦-૯૦૦૦ નું પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ અને રૂ. ૬૫૦૦-૧૦૫૦૦ નું બીજું ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ આપવામાં આવે; ત્યારબાદ, ૩.૭.૧૯૯૬ ની અસર સાથે ૭.૧.૨૦૧૧ ના સુધારેલા આદેશ દ્વારા રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ નું સુધારેલું પગાર ધોરણ અરજદારને પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ તરીકે આપવામાં આવ્યું હતું અને બાકી રકમ પણ ચૂકવવામાં આવી હતી; કે અરજદારની ફરિયાદ એ છે કે રેકટર કમ સુપ્રિટેન્ડેન્ટના પદ પર કામ કરતા અરજદાર પાસે હોવું જોઈએ. ટેકનિકલ આસિસ્ટન્ટ એટલે કે આગામી પ્રમોશનલ પોસ્ટના પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણને મંજૂરી આપવામાં આવી છે. અનુસૂચિ મુજબ રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ ને બદલે રૂ. ૫૫૦૦-૯૦૦૦.

૪.૩ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૩૩૮૨ ઓફ ૨૦૧૩ એ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૯૦૧૫ ઓફ ૨૦૧૩ ના અરજદાર દ્વારા દાખલ

કરવામાં આવી છે, જેમાં અરજદારને પહેલેથી જ આપવામાં આવેલ રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ના પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણને પાછું ખેંચવાની માંગ કરતી પ્રતિવાદી અધિકારીઓની કાર્યવાહીને પણ પડકારવામાં આવી હતી અને અરજદારે અરજદારને રૂ. ૬૫૦૦-૧૦૫૦૦ નું બીજું ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ ન આપવાની પ્રતિવાદી અધિકારીઓની કાર્યવાહીને પણ પડકાર્યું હતું, જો કે તે રેકર્ડર કમ સુપ્રિટેન્ડેન્ટના પદ પર ૩.૭.૨૦૧૧ પર ૨૪ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરવા માટે હકદાર છે.અરજદારે અન્ય અરજદારો સાથે ૨૦૦૬ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૮૫ પસંદ કરી હતી, જેમાં અરજદારને રૂ. ૫૫૦૦-૮૦૦૦ ના પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ ન આપવાની પ્રતિવાદી અધિકારીઓની કાર્યવાહીને પડકારવામાં આવી હતી; ૨૫.૧.૨૦૦૬ પર પ્રતિવાદી અધિકારીઓને રજૂઆત કરવા માટે તે પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી; પ્રતિવાદી અધિકારીઓને ૧૬.૧૦.૨૦૦૬ તારીખની વિગતવાર રજૂઆત કરવામાં આવી હતી; કારણ કે તેનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો ન હતો, અરજદારોએ ફરી એકવાર ૨૦૦૭ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૨૮૩૧૭ દાખલ કરી હતી અને સંજ્ઞાનાત્મક બાબતો, જેમાં પ્રતિવાદી અધિકારીઓને અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતને શક્ય તેટલી વહેલી તકે નક્કી કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. આદેશ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી બે મહિના સુધી; પ્રતિવાદી સત્તાવાળાઓએ ૫.૧.૨૦૦૮ તારીખનો આદેશ પસાર કર્યો હતો કે અરજદારોને ઉચ્ચતર પગાર ધોરણની મંજૂરીને લગતી બાબત પગાર વિસંગતતા સમિતિની

વિચારણા હેઠળ છે અને જ્યાં સુધી ઉપરોક્ત સમિતિ દ્વારા નિર્ણય લેવામાં ન આવે ત્યાં સુધી રૂ. ૫૫૦૦-૮૦૦૦ ના ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ અરજદારને આપી શકાતો નથી અને ૫.૧.૨૦૦૮ તારીખના આદેશ દ્વારા પગાર વિસંગતતા સમિતિ દ્વારા રેકટર કમ સુપ્રિટેન્ડેન્ટના પગાર ધોરણમાં વધારો કરવા માટે નિર્ણય લેવામાં આવ્યા પછી ઉચ્ચતર પગાર ધોરણની મંજૂરી માટે અરજદારની વિનંતીની સમીક્ષા કરવામાં આવશે. ૨૦૦૮ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૮૬૬૮ દ્વારા પડકારવામાં આવી હતી, જેનો નિકાલ ૮.૧૦.૨૦૦૮ ના આદેશ દ્વારા કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં પગાર વિસંગતતા સમિતિને ઝડપી નિર્ણય લેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો; ૨૦૧૩ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૮૫૩ તરીકે આ અદાલત સમક્ષ ફરીથી આ જ કારણ માટે અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેને જરૂરી દસ્તાવેજ પુરાવા પ્રાપ્ત કર્યા પછી કાર્યવાહીના સમાન કારણ માટે અરજી દાખલ કરવાની સ્વતંત્રતા સાથે પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી.

૪.૪ ત્યારબાદ, અરજદાર દ્વારા માહિતીના અધિકાર અધિનિયમ હેઠળ જરૂરી દસ્તાવેજો મેળવવામાં આવ્યા હતા અને ૨૦૧૩ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૩૩૮૨ દાખલ કરવામાં આવી હતી; ત્યારબાદ અરજદારને અરજદારને આપવામાં આવેલા રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ ના પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણની પુનર્વિચારણા માટે ૨૨.૩.૨૦૧૩ ના રોજ વ્યક્તિગત રીતે હાજર રહેવા

માટે ૧૬.૩.૨૦૧૩ ના પત્ર દ્વારા બોલાવવામાં આવ્યો હતો; ત્યારબાદ, રજૂઆતોને ધ્યાનમાં રાખીને, સત્તાવાળાઓએ રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ ના પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણને આપતો આદેશ રદ કર્યો હતો અને તેના સ્થાને રૂ. ૪૫૦૦-૭૦૦૦ ના પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણને અરજદારને મંજૂર કરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો કારણ કે અરજદારને પ્રથમ ઉચ્ચ ગ્રેડ પગાર ધોરણ આપવામાં આવ્યું હતું. અરજદાર અને પરિણામી વસૂલાત કરવાની પણ માંગ કરવામાં આવી છે; વધુમાં સત્તાવાળાઓએ રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ ના બીજા ઉચ્ચતર પગાર ધોરણને મંજૂરી આપી હતી (જે ૩.૭.૧૯૯૬ થી અસર સાથે પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ તરીકે પહેલેથી જ આપવામાં આવ્યું હતું) અરજદારને ૩.૭.૨૦૧૧ થી અસર સાથે રૂ. ૬૫૦૦-૧૦૫૦૦ નું બીજું ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ આપવાને બદલે, ૧૮.૫.૨૦૧૩ ના વિવાદિત આદેશ દ્વારા, જેને આ અરજી દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો છે.

પ. પક્ષકારો માટે વિદ્વાન વકીલો સાંભળ્યા.

પ.૧ અરજદારો માટે જાણીતા વકીલે, ઉપરોક્ત તથ્યાત્મક પૃષ્ઠભૂમિમાં રજૂઆત કરી હતી કે સત્તાવાળાઓ પોતે સ્પષ્ટ નથી કે અરજદારને કયા ઉચ્ચતર પગાર ધોરણની મંજૂરી આપવામાં આવશે, કારણ કે અગાઉ બે પ્રસંગોએ, ૨૧.૨.૧૯૯૮ અને ૭.૧.૨૦૧૧ ના આદેશો દ્વારા અરજદારને રૂ. ૫૦૦૦-

૮૦૦૦ નું પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ આપવામાં આવ્યું હતું; કે અરજદારને ૩.૭.૧૯૯૬ ની અસરથી રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ નું પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ યોગ્ય રીતે આપવામાં આવ્યું હતું, અને તેથી તેને પાછું ખેંચવાની કાર્યવાહી ગેરકાયદેસર અને મનસ્વી છે; કે જે વ્યક્તિઓ સરકારના અન્ય વિભાગોમાં કામ કરી રહી છે અને જે તે જ રીતે અરજદારને સ્થિત છે તેમને મંજૂરી આપવામાં આવે છે. રૂ. ૫૫૦૦-૮૦૦૦ નું પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ, જ્યારે અરજદારને રૂ. ૪૫૦૦-૭૦૦૦ નું પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ આપવામાં આવે છે; તેથી તે મંજૂર ન કરવા અને અરજદારને પહેલેથી જ ચૂકવવામાં આવેલી રકમની વસૂલાતની માંગ કરવા માટે પ્રતિવાદી અધિકારીઓની કાર્યવાહી ગેરકાયદેસર, મનસ્વી અને નિયમોની જોગવાઈઓની વિરુદ્ધ છે; કે પ્રતિવાદી અધિકારીઓની કાર્યવાહી વર્ગ-૨ (સહાયક નિયામક, ઔદ્યોગિક પ્રોત્સાહન અધિકારી) ના કેડરના આગામી બઢતી પદના બીજા ઉચ્ચતર પગાર ધોરણને મંજૂરી આપવાને બદલે રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ (જે પહેલેથી જ ૩.૭.૧૯૯૬ થી અસર સાથે પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ તરીકે આપવામાં આવ્યું હતું) નું બીજું ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ આપવાની છે. રૂ. ૬૫૦૦-૧૦૫૦૦ ના પૂર્વ-સુધારેલા પગાર ધોરણમાં અરજદારને ૩.૭.૨૦૧૧ એટલે કે રેક્ટર કમ સુપ્રિટેન્ડેન્ટના પદ પર ૩.૭.૨૦૧૧ પર ૨૪ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કર્યા પછી.

પ.ર અરજદારો માટે જાણીતા વકીલે શ્રમ અને રોજગાર વિભાગના સમાન સ્થિત વ્યક્તિઓ પર આધાર રાખ્યો છે અને રજૂઆત કરી છે કે તે કર્મચારીઓને રૂ. ૫૫૦૦-૬૦૦૦ ના પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ આપવામાં આવ્યો હતો; ૨૦૦૬ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૨૪૨૬૩ અને સંલગ્ન બાબતોમાં આ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખીને, તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે તેમાં અરજદારો કે જેઓ લિનો ઓપરેટર્સ તરીકે કામ કરતા હતા તેમને રૂ. ૧૪૦૦-૨૩૦૦ ના કમ્પોઝ ઓવરસિયરના પદનો પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ આપવામાં આવ્યો હતો (કારણ કે લિનો ઓપરેટરની જગ્યાઓનું પગાર ધોરણ ૧૯૮૭ના આરઓપી નિયમોમાં કમ્પોઝ ફોરમેન/લિનો મિકેનિકની સમકક્ષ બનાવવામાં આવ્યું હતું). રૂ. ૧૪૦૦-૨૩૦૦ ના ઉપરોક્ત પગાર ધોરણને પાછું ખેંચવામાં આવ્યું હતું અને પરિણામી વસૂલાતના આદેશને પણ પડકારવામાં આવ્યો હતો, જેને લર્નડ સિંગલ જજ દ્વારા ચુકાદો અને તારીખ ૧૯.૭.૨૦૧૩ ના આદેશ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી, ઉપરોક્ત આદેશ સામે ૨૦૧૪ની લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૨૮૭ ને આ અદાલતની માનનીય ખંડપીઠે ૨૦.૩.૨૦૧૪ અને ૨૦૧૪ની એસએલપી નંબર ૨૭૬૨૯ ના ચુકાદા દ્વારા ફગાવી દીધી હતી અને સંબંધિત અરજીઓ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી.તેથી તેમણે આ અરજીઓને મંજૂરી આપવા માટે પ્રાર્થના કરી હતી.

૬. તેનાથી વિપરીત, વિદ્વાન એ. જી. પી. એ રજૂઆત કરી હતી કે ૧૯૯૮ના નિયમો ૧.૧.૧૯૯૬ થી પૂર્વલક્ષી અસર સાથે રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા; કે ઉપરોક્ત નિયમોમાં, પ્રશિક્ષક કેડરનું પગાર ધોરણ એટલે કે જે પદમાં અરજદાર અગાઉ કામ કરતો હતો અને રેક્ટર કમ સુપ્રિટેન્ડેન્ટનું કેડર જે પ્રશિક્ષક કેડરમાં આગામી ઉચ્ચ પદ છે, તેનું વિલિનીકરણ કરવામાં આવ્યું અને બંને કેડર રૂ.૪૫૦૦-૭૦૦૦. એકીકૃત કેડરને રેક્ટર કમ સુપ્રિટેન્ડેન્ટ તરીકે નામ આપવામાં આવ્યું હતું; કે રાજ્ય સરકાર પાસેથી અભિપ્રાય માંગવામાં આવ્યા પછી, નાણાં વિભાગ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા સરકારી ઠરાવ તારીખ ૧૬.૮.૧૯૯૪, પેરા ૩ (૮) અને પેરા ૨ (૧૬) (૧૭) ના આધારે અભિપ્રાય આપવામાં આવ્યો છે કે પ્રમોશનલ પોસ્ટમાં ફેરફારો ૧.૬.૧૯૮૭ પછી રજૂ કરવામાં આવ્યા હોવાથી, આવા કિસ્સાઓમાં કર્મચારીને શેડ્યૂલ અનુસાર ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ ઉપલબ્ધ છે અને પ્રમોશનલ પોસ્ટ્સનો પગાર ધોરણ માત્ર બઢતીની વાસ્તવિક તારીખથી જ ઉપલબ્ધ રહેશે; કે ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવ તારીખ ૧૬.૮.૧૯૯૪ ના આધારે અને ૨.૭.૨૦૦૭, વર્તમાન કેસમાં, પ્રશિક્ષકનું પદ જે રૂ. ૪૫૦૦-૭૦૦૦ ના પગાર ધોરણમાં છે અને રેક્ટર કમ સુપ્રિટેન્ડેન્ટની આગામી બઢતીનું પદ પણ રૂ. ૪૫૦૦-૭૦૦૦ નું પગાર ધોરણ ધરાવે છે, અરજદાર રૂ. ૪૫૦૦-૭૦૦૦ નું ઉપરોક્ત પગાર ધોરણ મેળવવા માટે હકદાર છે; તેથી, પ્રતિવાદી સત્તામંડળે અરજદારને રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ નું પગાર ધોરણ આપતી વખતે ભૂલ કરી છે; જ્યારે અધિકારીઓની જાણમાં ભૂલ આવી

ત્યારે અરજદારને વ્યક્તિગત રીતે સુનાવણી માટે બોલાવવામાં આવ્યો હતો અને તે પછી વિવાદિત આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે સમાન કેસમાં ૧૯૯૫ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૭૩૭૧ દાખલ કરવામાં આવી હતી જેને આ અદાલત દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી અને આ બાબતને ૨૦૧૩ની લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૯૩૧ દ્વારા માનનીય ડિવિઝન બેન્ચમાં આગળ ધપાવવામાં આવી હતી અને તેને પણ બરતરફ કરવામાં આવી હતી.તેમણે ચંડી પ્રસાદ ઉનિયાલ અને ઓઆરએસના કિસ્સામાં પણ રજૂઆત કરી છે. એઆઈઆર ૨૦૧૨ એસસી ૨૯૫૧ માં નોંધાયેલ, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું માન્યું છે કે ખોટી/અનિયમિત પગાર નિર્ધારણને કારણે કરવામાં આવેલી કોઈપણ વધારાની ચુકવણી હંમેશા વસૂલાતને આધિન છે અને તે વસૂલ કરી શકાય છે અને એ પણ કે કોઈ પણ વ્યક્તિ કાયદેસર રીતે હકદાર નથી તેનો આનંદ માણી શકે છે અને તેથી, વસૂલાત કાયદામાં ખરાબ નથી.તેથી, તેણીએ અરજીને રદ કરવાની વિનંતી કરી કારણ કે વિવાદિત આદેશ કાયદામાં ખરાબ નથી.

૭. મેં પક્ષકારો માટે વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે અને રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલી સામગ્રીનું પણ અવલોકન કર્યું.

૮. શરૂઆતમાં, સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૩૩૮૨ ઓફ ૨૦૧૩ નો નિકાલ કરવો જરૂરી છે કારણ કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૮૦૧૫ ઓફ ૨૦૧૩ ની અરજીમાં અરજીને ભેળવી દેવામાં આવી છે, અરજદાર પોતે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૩૩૮૨ ઓફ ૨૦૧૩ તરીકે કહે છે, જેમાં અરજદારને પહેલેથી જ આપવામાં આવેલ રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ ના પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણને પાછું ખેંચવાની પ્રતિવાદી અધિકારીઓની કાર્યવાહીને પણ પડકારવામાં આવી હતી અને અરજદારે અરજદારને રૂ. ૬૫૦૦-૧૦૫૦૦ નું બીજું ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ ન આપવાની પ્રતિવાદી અધિકારીઓની કાર્યવાહીને પણ પડકાર આપી હતી, જોકે તે અરજી પૂર્ણ થયા પછી તે તેના માટે હકદાર છે. રેકૉર્ડ કમ સુપ્રિટેન્ડેન્ટના પદ પર ૩.૭.૨૦૧૧ પર ૨૪ વર્ષની સેવા અને ઉપરોક્ત અરજીની પેન્ડેન્સી દરમિયાન, વિવાદિત આદેશ પસાર કરવામાં આવે છે, તેથી સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૮૦૧૫ ઓફ ૨૦૧૩ દાખલ કરવામાં આવે છે.

૯. રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલી સામગ્રી પરથી, તે સ્પષ્ટ થાય છે કે અરજદારો સહાયક પ્રશિક્ષકના પદ પર ૧૧.૭.૧૯૮૦ પર સેવાઓમાં જોડાયા હતા; અરજદારને ૩.૭.૧૯૮૭ પર પ્રશિક્ષક તરીકે બઢતી આપવામાં આવી હતી; ૩.૭.૧૯૮૬ પર બઢતી કેડરમાં ૮ વર્ષ પૂર્ણ થયા પછી, ૩.૭.૧૯૮૬ થી અસર સાથે ૧૪૦૦-૨૩૦૦ તરીકે રેકૉર્ડનું પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ આપવા માટે

૧૬.૬.૧૯૯૭ પર કાર્યાલયનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો; ત્યારબાદ ૧.૧.૧૯૯૬ પર પાંચમા પગાર પંચના અમલીકરણ પર, અરજદારના પગારને પગાર તરીકે રૂ. ૪૫૦૦-૭૦૦૦ ને બદલે રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ માં સુધારવામાં આવ્યો હતો. પ્રશિક્ષક અને રેક્ટર-કમ-સુપ્રિટેન્ડેન્ટ પદના સ્કેલનું વિલિનીકરણ કરવામાં આવ્યું અને જ્યારે ભૂલનો અહેસાસ થયો, ત્યારે ઓફિસનો આદેશ ૨૭.૧૧.૨૦૦૦ પર પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણને ૪૫૦૦-૭૦૦૦ પર પાછું ફેરવવામાં આવ્યું હતું; ત્યારબાદ ૭.૧.૨૦૧૧ પર, ફરીથી બીજો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણને રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ પર સુધારવામાં આવ્યું હતું અને ફરીથી સરકારી ઠરાવની તારીખો ૧૬.૮.૧૯૯૪ અને ૨.૭.૨૦૦૭ ના આધારે, ખાસ કરીને કલમ ૨.૧૭ ના આધારે ઉપરોક્ત ખોટા આદેશને ૧૮.૫.૨૦૧૩ માં સુધારવામાં આવ્યો હતો.

૧૦. પદો માટે ૧.૧.૧૯૮૬ પર ચોથા પગાર પંચ અને ૧.૧.૧૯૯૬ પર પાંચમા પગાર પંચના પગાર ધોરણ નીચે મુજબ છે:

જપાંચમો પગાર ૧.૧.૧૯૮૬ પાંચમો પગાર ૧.૧.૧૯૯૬

Ass.Instructor	૧૨૦૦-૨૦૪૦	૪૦૦૦-૬૦૦૦
પ્રશિક્ષક	૧૩૫૦-૨૨૦૦	
રેક્ટર કમ	૧૪૦૦-૨૩૦૦	૪૫૦૦-૭૦૦૦
સુપ્રિટેન્ડેન્ટ		

ટેક.સહાય ૧૬૪૦-૨૯૦૦

૫૦૦૦-૮૦૦૦

૫૫૦૦-૮૦૦૦

૬૫૦૦-૧૦૫૦૦

૧૧. સરકારી ઠરાવ તારીખ ૨.૭.૨૦૦૭ ની કલમ ૨.૧૭ નીચે મુજબ વાંચે છે:

“(૧૭) જે જગ્યાના બઢતીના માળખામાં તારીખ ૧.૬.૧૯૮૭ પછી ફેરફાર કરવામાં આવેલો હોય તેવા કિસ્સામાં (ફેરફાર પહેલા બઢતીની જે જગ્યાનું પગાર ધોરણ મળતું હતું તે ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ તરીકે ચાલુ રહેશે. ફેરફાર પછીની બઢતીની જગ્યાનું પગાર ધોરણ કર્મચારીને જ્યારે ખરેખર બઢતી મળે ત્યારે જ મળશે.”

૧૨. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, તે સ્પષ્ટ છે કે અરજદારને બઢતી આપવામાં આવી હતી અને તેણે પ્રશિક્ષકના કેડરમાં ૯ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કર્યા પછી ૧૪૦૦-૨૩૦૦ ના પગાર ધોરણમાં મૂકવામાં આવ્યો હતો, જે સંબંધિત સમયે પ્રચલિત હતો એટલે કે ૩.૭.૧૯૯૬.જો કે, જ્યારે પાંચમું પગાર પંચ ૧.૧.૧૯૯૬ થી લાગુ કરવામાં આવ્યું હતું અને પ્રશિક્ષક અને રેક્ટર કમ સુપ્રિટેન્ડેન્ટ બંને કેડરને ૪૫૦૦-૭૦૦૦ ના એક અને સામાન્ય પગાર ધોરણમાં ભેળવી દેવામાં આવ્યા હતા અને તેથી તેમને ત્યાં મૂકવા જોઈએ, તેમ છતાં, એવું લાગે છે કે ભૂલથી, અરજદારને રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ નું પગાર ધોરણ આપવામાં આવ્યું હતું અને તેથી તે પાછું ખેંચવામાં આવ્યું હતું.તે સ્પષ્ટ છે કે અરજદારને

જ્યારે તે પ્રશિક્ષક તરીકે સેવા આપી રહ્યો હતો ત્યારે રૂ. ૧૩૫૦-૨૨૦૦ ના પગાર ધોરણમાં પગાર મળ્યો હતો અને પ્રશિક્ષકની સેવામાં ૮ વર્ષ પૂર્ણ થયા પછી, તેને ફક્ત રૂ. ૧૪૦૦-૨૩૦૦ નું પગાર ધોરણ મળ્યું હતું, જેનો અર્થ છે કે તેને પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણમાં મૂકવામાં આવ્યો હતો અને ત્યારબાદ બંને કેડરના વિલિનીકરણના વિકાસના આધારે, અરજદારને રૂ. ૪૫૦૦-૭૦૦૦ ના પગાર ધોરણનો લાભ મળ્યો હતો, જેનો અર્થ એ થયો કે શરૂઆતમાં તેની નિમણૂક રેકટર કમ સુપ્રિટેન્ડેન્ટના પદ પર કરવામાં આવી ન હતી, તેમ છતાં તેને ઉપરોક્ત પદનો પગાર ધોરણ મળ્યો હતો. રૂ. ૫૦૦૦-૮૦૦૦ નું બીજું ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ તેમના હકની તારીખથી આપવામાં આવ્યું હતું. ખોટા ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ આપવાના આદેશો ભૂલથી પસાર કરવામાં આવ્યા હતા અને તેથી ભૂલની અનુભૂતિ થતાં તેમને રદ કરવામાં આવે છે.

૧૩. ત્યારબાદ, અનેક તબક્કાના મુકદ્દમાઓ અને સંદેશાવ્યવહાર પછી, આ સંબંધમાં રાજ્ય સરકાર તરફથી સ્પષ્ટતા પ્રાપ્ત થયા પછી, વિવાદિત આદેશ પસાર કરવામાં આવે છે, જે આ અદાલતના મતે, રેકૉર્ડ પરની સમગ્ર સામગ્રીને ધ્યાનમાં લીધા પછી, અન્યાયી અથવા અન્યાયી અથવા ગેરકાયદેસર ન કહી શકાય, જેના માટે આ અરજીઓમાં આ અદાલત દ્વારા કોઈપણ હસ્તક્ષેપની જરૂર છે. વિવાદિત આદેશ સરકારી ઠરાવોના આધારે પસાર કરવામાં આવે છે, જે એક નીતિગત નિર્ણય છે અને નીતિગત નિર્ણયો જે વહીવટીતંત્રના કાર્યક્ષેત્રમાં શ્રેષ્ઠ

રીતે છોડી દેવામાં આવે છે અને તેથી, રાજ્ય સરકારની આવી આર્થિક નીતિ સામેના પડકારને સાવચેતીપૂર્વક ઉકેલવા પાત્ર છે અને તેથી ન્યાયિક સમીક્ષાનો અવકાશ પણ મર્યાદિત રહેશે.

૧૪. ચંડી પ્રસાદ ઉનિયાલ (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં, તે ફક્ત નંબરમાં રાખવામાં આવે છે. ૧૫ અને ૧૬ નીચે પ્રમાણે:

“૧૫. અમને ખાતરી નથી કે આ અદાલતે અહીં ઉપર ઉલ્લેખિત વિવિધ ચુકાદાઓમાં કાયદાની કોઈ દરખાસ્ત મૂકી છે કે જો રાજ્ય અથવા તેના અધિકારીઓ સાબિત કરે કે વધારાના પગારના પ્રાપ્તકર્તાઓ તરફથી ખોટી રજૂઆત અથવા છેતરપિંડી કરવામાં આવી હતી, તો જ ચૂકવેલ રકમ વસૂલ કરી શકાય છે. બીજી બાજુ, અહીં અગાઉ ઉલ્લેખિત મોટાભાગના કેસો તે કેસોની વિચિત્ર હકીકતો અને સંજોગો પર વળ્યા હતા કારણ કે પ્રાપ્તકર્તાઓ નિવૃત્ત થયા હતા અથવા નિવૃત્તિની ધાર પર હતા અથવા વહીવટી પદાનુક્રમમાં નીચલા હોદ્દાઓ પર હતા.

૧૬. અમે જાહેર નાણાંની વધારાની ચુકવણીથી ચિંતિત છીએ, જેને ઘણીવાર "કરદાતાઓના નાણાં" તરીકે વર્ણવવામાં આવે છે, જે ન તો વધુ ચૂકવણી કરનારા અધિકારીઓની છે અને ન તો પ્રાપ્તકર્તાઓની.

આવી પરિસ્થિતિઓમાં છેતરપિંડી અથવા ખોટી રજૂઆતનો ખ્યાલ કેમ લાવવામાં આવી રહ્યો છે તે આપણે સમજી શકતા નથી. પૂછવા જેવો પ્રશ્ન એ છે કે વધારાની રકમ ચૂકવવામાં આવી છે કે નહીં તે કોઈ પ્રામાણિક ભૂલને કારણે હોઈ શકે છે. સંભવતઃ, સરકારી અધિકારીઓ દ્વારા જાહેર નાણાંની વધારાની ચુકવણીની અસર બેદરકારી, બેદરકારી, મિલીભગત, પક્ષપાત વગેરે જેવા વિવિધ કારણોસર થઈ શકે છે કારણ કે આવી પરિસ્થિતિમાં નાણાં ચુકવણીકાર અથવા ચુકવણીકારના નથી હોતા. એવી પરિસ્થિતિઓ પણ ઊભી થઈ શકે છે કે જ્યાં ચુકવણીકાર અને ચુકવણીકાર બંનેની ભૂલ હોય, તો પછી ભૂલ પરસ્પર હોય છે. ઘણી પરિસ્થિતિઓમાં કાયદાની કોઈ સત્તા વિના ચૂકવણી કરવામાં આવી રહી છે અને પ્રાપ્તકર્તાઓ દ્વારા ચૂકવણી પ્રાપ્ત થઈ છે.

તે પણ કાયદાની કોઈ સત્તા વિના. કાયદાની સત્તા વિના ચૂકવવામાં આવેલી/પ્રાપ્ત થયેલી કોઈપણ રકમ હંમેશા ભારે મુશ્કેલીઓના કેટલાક અપવાદોને બાદ કરતાં વસૂલ કરી શકાય છે, પરંતુ અધિકારની બાબત તરીકે નહીં, આવી પરિસ્થિતિઓમાં કાયદો નાણાં પરત કરવાની ચુકવણી કરનાર પર જવાબદારી સૂચવે છે, અન્યથા તે અન્યાયી સંવર્ધન સમાન હશે."

૧૫. ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલતને વિવાદિત આદેશમાં કોઈ અન્યાયીતા, ગેરકાયદેસરતા અથવા મનસ્વીપણું દેખાતું નથી, જેમાં આ અદાલત દ્વારા કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર છે.

૧૬. તદનુસાર, સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૩૩૮૨ ઓફ ૨૦૧૩ નો નિકાલ કરવામાં આવે છે. બાકીની અરજીઓ રદ કરવી જરૂરી છે. તદનુસાર, રદ કરવામાં આવે છે. નોટિસ/રુલ રદ કરવામાં આવે છે. વચગાળાની રાહત, જો કોઈ હોય તો, તેને ઉઠાવી લેવામાં આવે છે.

(સંદીપ એન. ભટ્ટ, ન્યાયમૂર્તિ)

શ્રીલથા

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be

authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.